

ادبیات فارسی

۱- کدام گزینه می‌تواند معانی مناسبی برای تعداد بیشتری از واژه‌های زیر باشد؟

«سنان - کیوان - هنگامه - اهلیت - مولع - منت»

- (۱) غوغا - روزگار - شایستگی - بی‌نیاز - سپاس
(۲) سرنیزه - سیاره مریخ - روزگار - لیاقت
(۳) سیاره زحل - شلوغی - شیفته - سپاس
(۴) فریاد - آرامش - آزمند - نیکویی

۲- معنی چند واژه درست است؟

«مؤکد (استواری)، دژم (افسرده)، عقده (گره)، قلا کردن (جنگیدن)، مُمد (باری‌گر)، درفش (بیرق)، سترگ (عظمت)، استسقا (نام مرضی که بیمار نمی‌تواند آب بنوشد)، شریعت (طریقت)، صباحت (روشنایی)»

- (۱) سه (۲) چهار (۳) پنج (۴) دو

۳- در کدام گزینه معانی واژه‌ها «تماماً» درست است؟

- (۱) ضایع (تباه) - بنشن (گیاهان) - معاش (زندگانی کردن)
(۲) کاید (حیله‌گران) - ضامن (کفیل) - راست و ریس کردن (مهیا کردن)
(۳) سردمدار (رئیس) - تقریظ (ستودن) - آبنوس (سخت)
(۴) سندروس (صمغی زردرنگ) - فراز آمدن (رسیدن) - بدسگال (بدخواه)

۴- در متن زیر چند غلط املائی وجود دارد؟

«من آن محنت فزایم که در خاتم کارها تأمل کافی نکنم و آلا اشباح از این سفاهت مستغنی‌اند و اگر خرد داشتی از حضيض فراغ منزّه بودمی.»

- (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) یک

۵- در کدام عبارت غلط املائی یافت می‌شود؟

- (۱) مرا از دوستی تو چندان مسرت و ابتهاج حاصل است که هیچ چیز در موازنه آن نیاید.
(۲) چندان که شایانی قبول حیات از جثه زایل گشت بر فور متلاشی گردد.
(۳) گاو دعا و ثنا گفت و کمر خدمت به طوع و رغبت بیست و مبالغت نمود.
(۴) بر خردمند واجب است که به قضاهای آسمانی ایمان آرد و جانب حزم محمل نگذارد.

۶- در میان گروه واژه‌های داده شده چند غلط املائی به چشم می‌خورد؟

«خطوات متقارب - قیافه یقورم - مبهوت عینک کذا - مجال وقیعت طاعنان - طریق تعاون - هلول نهضت - تورسینین - تقلید بالبداهه -

محرم اسرار عشق - توقیع آجاجی - هزاهز و غریو رعیت»

- (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۷- نام پدیدآورنده همه آثار گزینده ..... در برابر آن درست است؟

- (۱) من زندهام (معصومه آباد) - اخلاق محسنی (حسین واعظ کاشفی) - گوشواره عرش (محمود شاهرخی)
(۲) دیوار (جمال میرصادقی) - ارزیابی شتابزده (نیما یوشیج) - سمفونی پنجم جنوب (نزار قبطی)
(۳) سیاست‌نامه (خواجه نصیر توسی) - سه پرسش (تولستوی) - داستان‌های صاحب‌دلان (محمّدی اشتهدادی)
(۴) اتاق آبی (سهراب سپهری) - لطایف الطوائف (فخرالدین علی صفی) - اسرار التوحید (محمد بن منور)

۸- آرایه‌های مقابل کدام دو بیت کاملاً درست است؟

- (الف) به بهانه حدیثی بگشای لعل نوشین / به خراج هر دو عالم گهری فرست ما را (استعاره - تشبیه)
(ب) فلک موافقت من نبود در پوشید / چو دید کز تو به هر لحظه شیونی است مرا (حسن تعلیل - تشخیص)
(ج) این دردها که بر دل خاقانی آمده است / یک یک نگر که بهر دوا می‌فرستمت (تضاد - مجاز)
(د) من چه دانستم که عشق این رنگ داشت / کز جهان با جان من آهنگ داشت (حسن آمیزی - کنایه)
(۱) الف - ب (۲) ب - ج (۳) ج - د (۴) ب - د

۹- در کدام بیت آرایه‌های «کنایه - تشبیه - مجاز - اغراق» وجود دارد؟

- (۱) گاه از ستیزه گوش فلک برکشیده‌ای / گاه از کرشمه دیده اختر شکسته‌ای
(۲) چه عذر آرم که نگشایم زبان بسته چون بلبل؟ / که آن گلبرگ بی‌خارم چنان آمد که من خواهم
(۳) پشت بنمودی و خون‌ها راندی از مژگان مرا / تا ز روی خاک، نقش پرنیان انگیختی
(۴) رخ تو رونق قمر بشکست / لب تو قیمت شکر بشکست

۱۰- ترتیب قرار گرفتن ابیات به لحاظ داشتن آرایه‌های «تضاد، تلمیح، اسلوب معادله و کنایه» کدام است؟

- (الف) دوش دیدم که ملائک در میخانه زدند / گل آدم بسرشتند و به پیمان زدنند
(ب) گرچه رفت آن عارض چون آب باز از جوی چشم / چشم آن دارم که آب رفته باز آید به جوی
(ج) خرمن خود را به دست خویشتن سوزیم ما / کرم پیله هم به دست خویشتن دوزد کفن
(د) هیچ برهانی، برای کذب چون سوگند نیست / راستی چون پرده بردارد، قسم نامحرم است
(۱) ب - ج - د - الف (۲) د - ب - الف - ج (۳) ب - د - ج - الف (۴) د - الف - ج - ب

۱۱- با توجه به بیت «نیامد نخل آه از سینه پر داغ من بیرون / نکرد این سرو هرگز سر ز دیوار چمن بیرون» آرایه‌های کدام گزینه تماماً درست است؟

- (۱) اسلوب معادله - جناس - مجاز - کنایه
(۲) استعاره - تشبیه - ایهام - مراعات نظیر
(۳) حسن تعلیل - تشبیه - مجاز - استعاره
(۴) مجاز - کنایه - تشبیه - جناس

۱۲- در میان مصراع‌های زیر، اجزای چند جمله «نهاد + مفعول + فعل» است؟

(الف) ماه در دندان گرفته پیشت آورد آسمان (ب) رفتم که بار خواهیم دیدم که در نداشت

(ج) عشقت آتش در من افکند و مرا گفتا منال (د) گویی چه بود کاین کرم از من دریغ داشت؟

- (۱) ده (۲) نه (۳) هشت (۴) هفت

۱۳- تعداد وابسته‌های پسین در کدام بیت بیشتر است؟

- ۱) ای طریق جستجویت همچو خویت بوالعجب / راه من سوی تو چون زلفت دراز و پرشکن
- ۲) شد آب روی عاشقان ز آن خوی آشناک تو / بنشین و بنشان باد خویش ای جان عاشق خاک تو
- ۳) زلفش نگر دلال دل از من چه پرسی حال دل / زان زلف پرس احوال دل تا شکر دارد یا گله؟
- ۴) خاک مجلس بود خاقانی به بوی جرعه‌ای / هم به بوی جرعه، فرقتش را معنبر ساختیم

۱۴- در کدام بیت واژه‌ای یافت می‌شود که معنای پیشین خود را از دست داده است؟

- ۱) در مصاف دشمنان گر با کمان شورش گرفت / مرد در جوشن بلرزد پیل در برگستوان
- ۲) ز عشق ناتمام ما جمال یار مستغنی است / به رنگ و آب و خال و خط چه حاجت روی زیبا را
- ۳) جز صبر تیر او را اندر جهان سپر نیست / مرغی است صبر کو را جز خیر بال و پر نیست
- ۴) نه آن چنان به تو مشغولم ای بهشتی‌روی / که یاد خویشتم در ضمیر می‌آید

۱۵- نقش واژه‌های مشخص شده در بیت زیر به ترتیب کدام است؟

«آن زمان کز آتشین کوثر شدیم آلوده لب / عنبرین دستارچه از زلف دلبر ساختیم»

۱) قید - متمم - مفعول - مضاف‌الیه	۲) قید - مسند - مفعول - متمم
۳) نهاد - متمم - نهاد - مضاف‌الیه	۴) نهاد - مسند - نهاد - متمم

۱۶- با توجه به ابیات زیر کدام گزینه نادرست است؟

«چو انسان را نباشد فضل و احسان / چه فرق از آدمی تا نقش دیوار؟»

به دست آوردن دنیا هنر نیست / یکی را گر توانی دل به دست آر»

- ۱) حذف فعل به قرینه وجود دارد.
- ۲) واژه‌های مشخص شده نقش نهادی دارند.
- ۳) چهار وابسته گروه اسمی دیده می‌شود.
- ۴) بیت دوم به شیوه بلاغی سروده نشده است.

۱۷- مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) آتش سودا نمی‌خواهد به افسون اجل / مرغ نتواند هنوز از تربت مجنون گذشت
- ۲) کیوتری که دگر آشیان نخواهد دید / قضا همی‌بردش تا به سوی دانه و دلم
- ۳) پیش‌دستی کن از این تشویش خود را وارهان / کام پر زهر اجل چون عاقبت نوشیدنی است
- ۴) شبینم نکرد داغ دل لاله را علاج / نتوان به گریه شست خط سرنوشت را

۱۸- مفهوم عبارت زیر با کدام بیت یکسان است؟

«چندان تناوری و بلند / که به هنگام تماشا / کلاه از سر کودک عقل می‌افتد ...»

- ۱) در تفکر عقل مسکین پای‌مال عشق شد / با پریشانی دل شوریده چشمم خواب داشت
- ۲) عقل پیری ز من ایام جوانی مطلب / که در ایام خزان صاف شود آب بهار
- ۳) نه عقلی و نه ادراکی و من خود خاک و خاشاکی / چه گویم با تو کز عزت و رای عقل و ادراکی
- ۴) هر مصلحت عقل کم از کوه غمی نیست / کو رطل گرانی که سبکیار نشینم؟

۱۹- بیت «ای بی‌نشان محض نشان از که جویمت؟ / گم گشت در تو هر دو جهان از که جویمت؟ با کدام بیت قرابت معنایی دارد؟

- ۱) مطلب و مقصود ما از دو جهان اوست اوست / او همه مغز است مغز هر دو جهان پوست پوست
- ۲) غافلان گر در بقای نام کوشش می‌کنند / ساده از نام و نشان باشد نگین، عشاق را
- ۳) با هر دو جهان عشق به یک دل نتوان باخت / یک خوشه محال است دو سر داشته باشد
- ۴) چون غنچه در ریاض جهان برگ عیش ما / اوراق هستی است که بر باد داده‌ایم

۲۰- عبارت زیر با کدام بیت تناسب معنایی بیشتری دارد؟

«هر عصب و فکر به منبع بی‌شائبه ایمان وصل بود که خوب و بد را به عنوان مشیت الهی می‌پذیرفت.»

- ۱) دولت بیدار اگر یک چند بی‌خواهی کشید / کرد در ایام بخت ما، قضای خواب‌ها
- ۲) قضای روزه زان باشد گران بر خاطر مردم / که دشوار است تنها برگرفتن بار عالم را
- ۳) تازه شد ایمان من تا دیدم از صنع اله / می‌کند بی‌آب، سیر و دور چندین آسیا
- ۴) ز خاک یک سر و گردن به ذوق تیر قضا / اگر ز اهل دلی چون نشانه بیرون آی

۲۱- آیه «أَنَا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ مَا بَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا» با همه ابیات

ارتباط دارد به جز .....

- ۱) غیرت و صدق و امانت کابین سه اصل مردمی است / اصل‌شان ز آزرم خیزد، گیر با آزرم خوی
- ۲) امانتی که به نه چرخ در نمی‌گنجد / به مستحق سپارم چه خوش بود به خدا
- ۳) پس تو را مطرب شود در عیش و هم ساقی شود / آن امانت چون که شد محمول جان را حامل است
- ۴) تو را به گوهر دل کرده‌اند امانت‌دار / از دزد امانت حق را نگاه‌دار محسب

۲۲- بیت «به آن چه می‌گذرد دل منه که دجله بسی / پس از خلیفه بخواد گذشت در بغداد» با کدام بیت قرابت معنایی ندارد؟

- ۱) آن که نیم‌گیتی را بستد و عمارت کرد / از چه گم شد آثارش زیر شوش و اکیاتان؟
- ۲) بهر جا و نان خوردند خون یکدیگر لیکن / نه فراخ‌تر شد جای نه وسیع‌تر شد خوان
- ۳) مهتران کجا مردند با رفاه بی‌زحمت / خسروان کجا رفتند با سپاه بی‌پایان؟
- ۴) بر خرابه‌های رم گر گذرکنی روزی / قصرها تو را گویند از جلالت رومان

۲۳- عبارت «قاضی بسیار دعا کرد و گفت: این صلت فخر است، پذیرفتم و باز دادم که مرا به کار نیست و قیامت سخت نزدیک است. حساب این نتوانم داد» با همه ابیات به جز ..... تناسب مفهومی دارد.

۱) اگر عنقا (= سیمرغ) ز بی‌برگی بمیرد / شکار از دست گنجشگان نگیرد

۲) مکن باور که هرگز تر کند کام / ز آب جو نهنگ لجه (= میان دریا) آشام

۳) عقاب آن‌جا که در پرواز باشد / کجا از صعوه (= پرنده‌ای کوچک) صیدانداز باشد؟

۴) با عقاب تیزچنگ و با همای تیزپر / ابلهی باشد که رقاصی کند کبک دری

۲۴- مفهوم «به حرص ار شربتی خوردم مگیر از من که بد کردم / بیابان بود و تابستان و آب سرد و استسقا» با کدام بیت متناسب است؟

۱) برو ای زاهد و بر دُرد کشان خرده مگیر / که ندادند جز این تحفه به ما روز الست

۲) من نخواهم کرد ترک لعل و یار و جام می / زاهدان معذور داریدم که اینم مذهب است

۳) خون خورده‌ام نه باده که زهرم نصیب باد / دور از لب تو چون می بی‌غش گرفته‌ام

۴) در شب قدر ار صبوحی کرده‌ام عییم مکن / سرخوش آمد یار و جامی بر کنار طاق بود

۲۵- مفهوم کدام بیت با دیگر ابیات متفاوت است؟

۱) گر بپوسم همچو دانه عاقبت نخلی شوم / ز آن که جمله چیزها، چیزی ز بی‌چیزی شده است

۲) که ای بلند نظر شاه‌باز سدره‌نشین / نشیمن تو نه این کنج محنت‌آباد است

۳) خود ز فلک برتریم وز ملک افزون‌تریم / زین دو چرا نگذریم؟ منزل ما کبریاست

۴) چرا به عالم اصلی خویش وا نروم / دل از کجا و تماشای خاکدان من از کجا